Bilaga 2.

Hur säkerställer vi utlandsutbildade läkares kompetens?

Regionala pensionärsrådet i VGR 20180427

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Viktigt att skilja mellan formell och reell kompetens!

Socialstyrelsen har ansvar för formell behörighet och utfärdar legitimation

Enligt patientsäkerhetslagen har arbetsgivaren ansvar för reell kompetens

”*Arbetsgivaren ansvarar för att hälso- och sjukvårdspersonalen har den kompetens och de egenskaper som krävs för att tillgodose patientsäkerheten. I det ingår bland annat att kontrollera att den som anställs har behörighet och nödvändiga språkkunskaper för att utöva yrket*.”

Socialstyrelsen

Många utlandsutbildade läkare i svensk vård!

- Drygt 25% av de verksamma läkarna i Sverige är utbildade utomlands (-14)
- Det finns totalt c:a 2 500 svenska läkarstudenter utomlands. (C:a 7 500 i Sverige.)
- 2016 utfärdades 1 168 svenska läkarlegitimationer för läkare utbildade i EU/EES och tredjeland vilket utgör 54 % av alla legitimationer
- I VGR har ett 50-tal läkare från tredjeland fått legitimation under 2015-17 med hjälp av insatser.

SoS legitimationsprocess från 15 april 2016
Läkare utbildade inom EU/EES

SoS legitimationsprocess från 1 juli 2016
Läkare utbildade i tredjeland

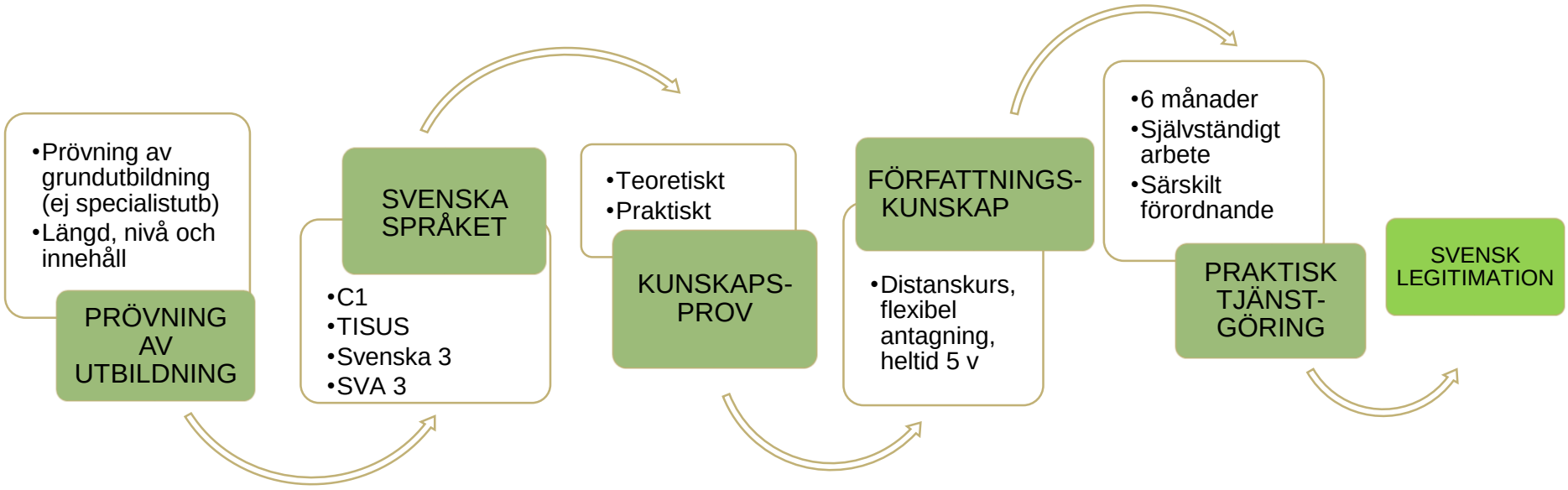

Alternativ:

- Kompletteringsprogram på universitetet, 1 läsår
- Kräver Svenska som Andraspråk 3 eller Svenska 3
- Kräver ej kunskapsprov
- Författningskunskap ingår
- Åtföljs av obligatorisk AT

Nivåskalor för språk

Gemensamma europeiska referensramen för språk (GERS)	Svenska för invandrare (SFI)	Svenska som Andraspråk (SAS)
A1	B	
A2	C	
B1	D	
B2-		SAS Grund - högstadium
B2		SAS 1 - gymnasium årskurs 1
C1-		SAS 2 - gymnasium årskurs 2
C1		SAS 3 - gymnasium årskurs 3 (ger högskolebehörighet)

”Migrerande hälso- och sjukvårdspersonal bör erbjudas introduktions- och orienterings-program som gör att de fungerar säkert och effektivt inom det nya landets hälsosystem”

WHO:s deklaration om internationell rekrytering av hälso- och sjukvårdspersonal

PLUS – Program för Lärande och Utveckling i Svensk hälso- och sjukvård

- Nov 2011 beslut i Regionstyrelsen: tillvarata kompetens, förbättra och samordna introduktion
- 4 program för läkare, 1 för sjuksköterskor m fl, 1 för tandvårdspersonal per år
- 290 läkare och 20 sjuksköterskor har gått PLUS (juni -18)
- PLUS mål är att deltagarna ska kunna arbeta och verka patientsäkert i det svenska hälso-och sjukvårdssystemet
- Utveckla deltagarens förtrogenhet inom hälso- och sjukvård i Sverige genom

  Kunskap Förståelse Förhållningssätt
- Färdighetsträna i kommunikation
- Bidra till god och säker vård för patienten

PLUS – Innehåll och upplägg

Föreläsningar och seminarier om det specifika i svensk hälso- och sjukvård

Reflektion i grupp under ledning av yrkeserfaren person med samma profession som deltagarna

Kommunikations- och kulturkurs med färdighetsträning i yrkessvenska (från nivå B2 upp till nivå C1)

Auskultation 2 x 1 vecka inom andra verksamhetsområden

PLUS - föreläsningar och seminarier

- Ämnen relaterade till professionellt förhållningsätt i svensk hälso- och sjukvård som personcentrerad vård, interprofessionellt samarbete, etik, ledarskap, genus och mänskliga rättigheter
- Författningar och lagar
- Hälso- och sjukvårdsorganisation
- Dokumentation
- Träning i att samtala med patienter
- Psykisk ohälsa
- Vårdhygien
- Läkemedelsanvändning

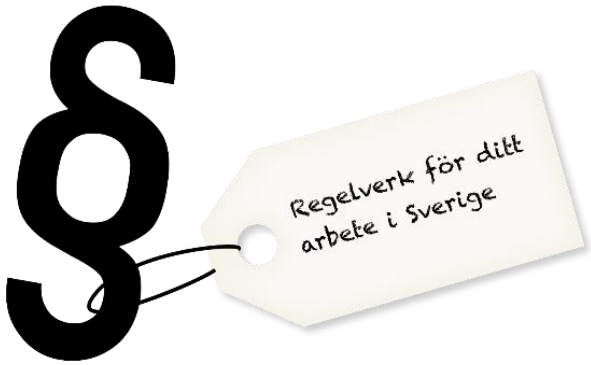

Språk i sjukvården

- Språkhinder kan dölja medicinska kunskaper
- Språk behöver tränas i den miljö det ska användas
- Lära nytt språk tar tid
- GERS (gemensamma europeiska referensramen för språk), mäter färdigheter i svenska och sjukvårdssvenska
- Ackrediterat test finns endast på B2-nivå (Swedex)
- Legitimation garanterar inte färdigheter

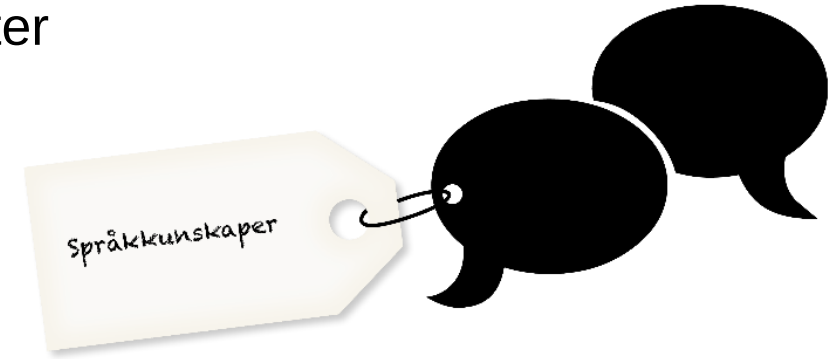

VGR:s språkteam

Folkhögskoleförvaltningens team med sju behöriga lärare i svenska som andraspråk erbjuder språkstöd för medarbetare till självkostnadspris för förvaltningarna.

- Muntlig kommunikation; uttal, patientkommunikation, ”vardagssvenska”
- Skriftlig kommunikation; patientdokumentation, intyg, rapporter
- Grammatik
- Kurs i kultur, historia, språk och socialt liv i Sverige
- C1-modul för PLUS-deltagare för snabbare progression

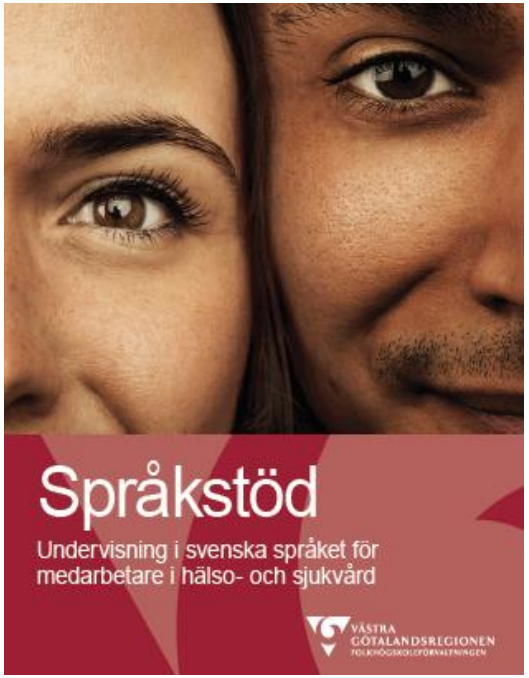

Insatser och samverkan i VGR för nyanlända med hälso- och sjukvårdsutbildning

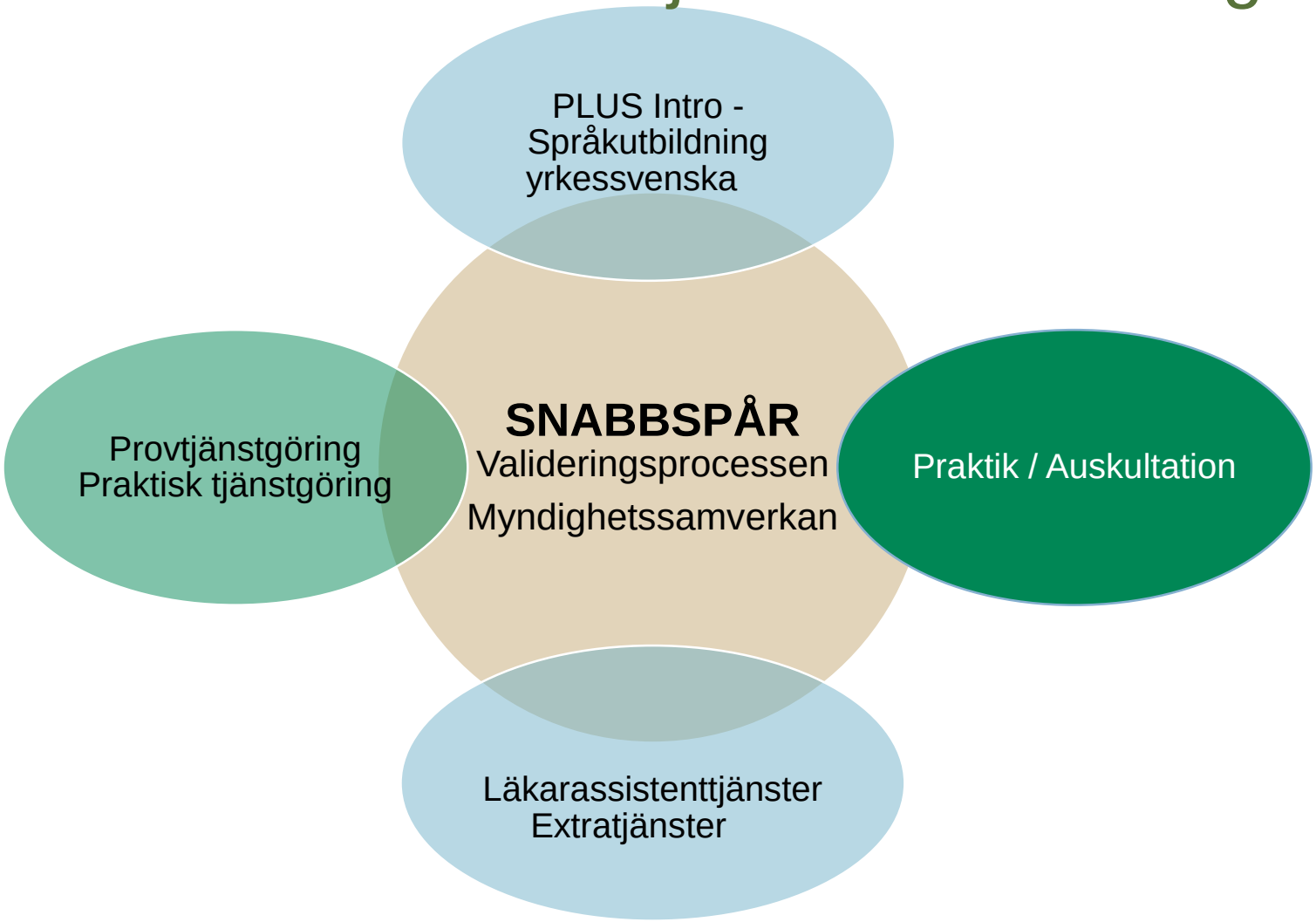

Citat ur PLUS-deltagares självreflektioner:

” Att vara läkare i ett annat land med ett annat språk är inte lätt. Grunden är självklart språket men lagarna, systemet, organisationen, läkemedel, rutinerna och kulturen är som en stor lastbil som vi måste lära oss köra”

”Jag har också förstått att olika saker, speciellt i talet och beteendet, kan ha helt annorlunda betydelse här i Sverige jämfört med i mitt hemland”

” Att bli kritiserad är det värsta i mitt land men här i Sverige växer man genom kritiken och den har dessutom en kontrollerande roll för att vården ska bli bättre och lättillgänglig för alla som är i behov av den”

”*Något annat som var nytt för mig var att vara en lagspelare som läkare, jag ansåg aldrig att en läkare skulle behöva vara en lagspelare. Jag trodde alltid att man skulle vara ansvarig för diagnosen och valet av behandlingen och ingenting mer. Jag måste säga att jag gillar denna aspekt av mitt arbete”*

Jenny Lundgren
Samordnare för utlandsutbildade
Enheten för Kompetensförsörjning
Koncernstab HR

jenny.lundgren@vgregion.se
070-311 39 83

VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN